

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

DIAMANTE DUHOVNICEȘTI

*Din omiliile lui
Dimitrie Panagopoulos*

Traducere din limba greacă:

pr. Ioan Ardelean

EDITURA EGUMENITA

2018

Cuprins

Nota editorului	7
Întâmplări cu caracter educativ sau pedagogic din mărturiile pururea pomenitului Dimitrie Panagopoulos	9
Despre rugăciune	55
Despre milostenie	63
Despre diferite teme	69
Suntem creștini cu fapta?	91
Despre părinți și despre avorturi	101
Despre decăderea popoarelor	107
Suntem prietenii lui Dumnezeu sau ai lumii	115
Scurte rețete duhovnicești	119
Biserică - Cler - Dumnezeiasca Împărtășanie	123
Despre pocăință	133

Întâmplări cu caracter educativ sau pedagogic din mărturiile pururea pomenitului Dimitrie Panagopoulos

- Când m-am spovedit pentru prima oară, în anul 1950, în insula Tinos, îmi scrisesem dinainte păcatele pe șase coli de hârtie, pe care le-am umplut. Și mai aveam și alte păcate, pe care mi le-am amintit ulterior. Atâtea păcate făcusem, încât nu lăsasem nimic drept și bun în viața mea și adunasem în sufletul meu toată spurcăciunea și mizeria lumii. Și totuși Dumnezeu a așteptat pocăința mea, pentru că știa că odată mă voi întoarce, ca să mă folosească mai târziu în slujirea Lui, ajutându-l pe aproapele meu.

- Înainte să mă întorc la Hristos îmi foloseam cuvântul - talantul pe care mi l-a dat Dumnezeu - pentru a fi lăudat diavolul, și nu Dumnezeu. Spuneam glume și cuvinte murdare către ceilalți, ca să râdă. Nu se făcea nicio petrecere, dans sau chef fără mine și eram cel cu care începeau toate spectacolele. Înțelegeți ce fel de om eram...!

- Îmi amintesc că atunci când m-am întors la Hristos am avut mari încercări vreme de patru ani consecutivi. Nu puteam să îmi închipui cum lucrează Dumnezeu! Și pentru că nu s-a găsit niciun om care să îmi spună cum să mă comport în aceste în-

Respect pentru oameni și cărți

cercări, am fost gata-gata să mă întorc la calea păcatului. Însă purtarea de grijă a lui Dumnezeu m-a ținut pe loc. Într-o zi, citind o învățătură duhovnicească din calendarul de buzunar, care se plia pe situația mea, m-a întărit să rămân în și cu Hristos. Desigur, înlăuntrul meu mă întrebam și îmi spuneam: „Dar oare chiar este așa de greu să se întoarcă cineva la Hristos?” Văzând strădania mea, Dumnezeu m-a ajutat din nou. Și am văzut apoi în vis un bărbat frumos înalt, care m-a luat de mână și am călătorit împreună. El mergea în fața mea, și eu îl urmam. Am avut senzația că am mers pe jos atât de mult, încât credeam că am ajuns până în Orientul Îndepărtat. Și apoi ne-am întors și am ajuns într-un punct care era la o distanță de numai câțiva metri de punctul de unde a început călătoria noastră. De fapt merseserăm numai doi metri mai încolo!

Acest lucru mi-a făcut o impresie extraordinară, și atunci m-am întors către cel care a călătorit împreună cu mine și i-am spus: „Bine, era nevoie să facem o călătorie atât de lungă, să mergem în jurul întregii lumi ca să ne întoarcem aici vizavi, la doi metri? De ce nu am trecut direct peste drum?” „Ajungeam imediat!” Iar el mi-a răspuns: „Ceea ce ai învățat în toată această călătorie nu puteai să afli dacă mergeam direct vizavi, traversând numai doi metri.” Atunci m-am trezit din vis... și am înțeles că Dumnezeu nu greșește! Trebuia să îndur toate acelea pentru propriul meu folos. Numai așa aș fi putut să continui...

• Dacă nu sunt creștin de când m-am născut, de când eram în fașă, este pentru că au fost trei oameni

Respect pentru oameni și cărți

împrejurul meu și m-au distrus. Când au plecat părinții mei din lumea aceasta am rămas atât de singur și nu au fost oameni credincioși în jurul meu, ci majoritatea erau imorali și necredincioși. Astfel că am trăit o viață de depravare și apoi a lucrat Dumnezeu, a venit El Însuși ca om și m-a izbăvit.

- Dumnezeu Și-a făcut milă de mine extraordinar și neașteptat de mult, altminteri aș fi ajuns în iad de multă vreme. În anii ocupației germane și apoi pe frontul din Albania trebuia să mor de șapte ori. Cu toate acestea încă trăiesc, nu datorită dreptății mele, ci mulțumită milei lui Dumnezeu, pentru că El știa că mă voi întoarce și mă voi pocăi și m-a apărut pentru a putea astfel să mă mântuiesc și să nu fie în zadar picătura aceea de sânge pe care Hristos a vărsat-o pe cruce și pentru sufletul meu.

- În tinerețe am avut o patimă mare, cea pentru jocul de cărți. Stăteam de sâmbătă seara la masă să joc cărți și mă mai ridicam miercuri seara. Încontinuu, patru zile și patru nopți jucam cărți, așa patimă aveam! Stăteam să câștig, cu orice mijloc, chiar și prin vicleșug, putea să fie și Onassis la masă! Eram un escroc. Nu mâncam nimic de dragul jocului de cărți. Cum să meargă un asemenea om la biserică?!

- Dacă Dumnezeu va îngădui și voi scrie o carte despre pocăința mea și despre cum m-am întors la Hristos, cred că un asemenea caz nu a mai existat nicăieri în lume. Un singur lucru vă voi spune (cu toate că îmi este greu), ca să vă fiu cumva de folos și să vă întăresc în credință. Mi s-a arătat Sfântul Dimitrie și mi-a spus: „Nu ai dreptul să ții arma în teacă

Respect pentru oameni și cărți

și să nu o folosești!” Vorbind despre armă, Sfântul se referea la cuvântul meu. Iar eu îmi foloseam cuvântul pentru discuții și glume. Această descoperire a Sfântului Dimitrie m-a făcut în proporție de 70% să mă întorc la Ortodoxie și să fiu astăzi cel care sunt.

• În tinerețe, când veneam în zori acasă de la distracții, mama îmi spunea: „Cumva ai mai ajuns și acasă?” De unde să înțeleg eu? Ceea ce îmi spuneau lumea și oamenii din jurul meu cei *bine-intenționați*, ceea ce îmi spuneau poftele trupești, ceea ce îmi spunea egoismul meu, aceea făceam. Și așa îi închideam mamei gura. Vedeam lucrurile în mod diferit față de mama mea. Eram într-un întuneric profund. Nu au fost în lumea în mijlocul căreia mă aflam oameni care să îmi vorbească, să îmi spună un cuvânt bun. Toți mă conduceau spre rău. Cum m-am întors și am luat-o pe calea lui Dumnezeu, numai El știe. Nu a existat nimeni care să vină și să îmi spună: „Dimitrie, eu am venit ca să vorbesc cu tine, eu te-am ajutat și ți-am spus un cuvânt bun, spre binele tău!” Nu a fost nimeni, însă cum le-a rânduit Dumnezeu! Dacă există o dispoziție pozitivă în om, Dumnezeu nu Se împiedică de păcatele noastre, ci doar ne cere să întindem mâinile noastre spre El, ca să le dezlege. Este un lucru mare să luminezi întunericul unui semen de-al tău! Pe oamenii care ajută lucrarea lui Dumnezeu, luminând-povățuind și aducând oameni pe calea lui Dumnezeu, Acesta îi va așeza într-un loc special în Rai. Personal știu detalii despre această temă, însă nu vă pot spune mai multe.

Respect pentru copiii și căminii

• **Lucram la Autoritatea Portuară din Pireu** (portul Atenei - *n. trad.*). Într-o zi am ieșit afară din birou ca să iau aer și m-am întâlnit cu un orb, care vindea bilete de loterie. Ținea biletele în mână și striga: „Bilete! Bilete!” Nu striga *bilete câștigătoare*, cum strigă alții („Dacă sunt norocoase, de ce îți vinzi norocul?”, le spun mulți). M-am apropiat de moș Dionisie și i-am spus: „Să iau un bilet câștigător?” De îndată ce a auzit aceste cuvinte ale mele, el s-a dat înapoi și a ascuns biletele. Și mi-a spus: „Nu există noroc! Există numai credința și nădejdea în Dumnezeu!” Acestea au fost cuvintele lui. Eu pe atunci eram un om lumesc, și nu un adevărat creștin. Însă când m-am întors în anul 1950 în Biserică mi-am amintit de cuvintele lui moș Dionisie, câtă dreptate avea. Și văd acest lucru până acum, că mâna lui Dumnezeu îi conduce pe oameni, iar nu ceea ce mulți numesc astăzi *noroc* sau *șansă*.

• Odată am cunoscut o monahie, care dobândise dragostea dumnezeiască. Această maică m-a ajutat în felul ei, astfel încât în anul 1951 să mă întorc pe calea lui Dumnezeu. Când spunea cuvântul *Hristos*, acestei maici îi curgeau lacrimi din belșug din ochi, ca și cum cineva ar fi deschis înlăuntrul ei un robinet. Nu am mai văzut acest lucru până atunci la niciun alt om (după aceea l-am mai întâlnit la părintele Ieronim din Eghina). Această maică îmi spunea: „Dimitrie, dacă ar ști oamenii cât de mult ne iubește Hristos!!!” Și lacrimile îi curgeau fără oprire! Noi nu avem astfel de trăiri, și singurul lucru care ne interesează este dacă a bătut clopotul a treia oară, ca să

mergem în ultima clipă la biserică (în practica liturgică greacă, la slujba de dimineață se bate clopotul de trei ori: la Utrenie, la cântarea a noua a canonului, când cântăm *Ceea ce ești mai cinstită...*, la Doxologia mare și apoi, la Sfânta Liturghie, când se cântă *Cu vine-se cu adevărat...*, deci aproape de final – *n. trad.*).

• Când m-am dus să împlinesc porunca: *iubiți pe vrăjmașii voștri*, mărturisesc că nu am putut să o fac. Îmi era imposibil, chiar dacă în Evanghelie se spunea această poruncă. Desigur, Evanghelia nu spune minciuni și nu dă sfaturi care nu pot fi puse în practică. Este blasfemie să spunem că Hristos a spus lucruri care nu se pot realiza. Desigur, ele nu sunt realizabile dacă omul le împlinește cu propriile lui puteri, ci devin posibile cu ajutorul lui Hristos. De altfel Hristos ne-a spus: *Fără Mine nu puteți face nimic*. Iar eu îi spuneam lui Dumnezeu: „Doamne, nu pot să împlinesc această poruncă.” Și știți ce răspuns mi-a dat Dumnezeu? „Tu vrei cu adevărat să o împlinești?” Aceasta m-a întrebat Dumnezeu, și mărturisesc că răspunsul Lui m-a lăsat fără replică. Pentru că problema nu era numai aceea că nu puteam, dar și aceea că nu voiam să iubesc. Simțeam ură, acesta era secretul. Și Hristos nu ne întreabă dacă putem, ci dacă vrem.

Așadar răspunderea noastră constă în aceea că nu vrem să îi iubim pe vrăjmașii noștri, și nu că nu putem să îi iubim. Dumnezeu ne va ajuta să putem, noi vom contribui cu aceea că vrem să iubim. Și când noi vom vrea, Hristos ne va da într-un fel oarecare o asemenea luminare, încât îl vom vedea pe omul care ne-a făcut rău, și în loc să îl urâm, ne

va părea rău de el și vom simți compasiune față de el. Hristos ne va da să purtăm ochelarii Lui speciali, *de la firma Lui*, și astfel vom putea să ne fie milă și să avem compasiune față de dușmanii noștri (să îi privim cu alți ochi, cu iubire - *n. trad.*).

- Odată am întrebat pe cineva pe care îl cunoșteam din vedere cum a reușit să fie prezent la un eveniment monden foarte select. „A, a fost ușor, a fost foarte ușor”, mi-a răspuns acesta. Și a scos din buzunar o acreditare masonică, mi-a arătat-o și mi-a spus: „Acesta este modul. Cu această acreditare toate ușile îmi sunt deschise.” „În afară de poarta cerului”, am completat eu. „Și acolo ne vom descurca”, a spus el, nefiind de acord cu mine. După câteva zile s-a sinucis la Kolonaki! S-a aruncat de la etajul trei, din apartamentul fetei lui. „Și acolo ne vom descurca...”, a fost răspunsul lui, așa credea. Astfel își bate joc diavolul de mulți și îi face să creadă că se vor mântui în felul lor. Pe omul respectiv chiar și spre sinucidere l-a condus diavolul.

- În Sâmbăta Mare m-am dus să cumpăr carne, așa cum era firesc pentru Paști. Pe o băncuță alăturată măcelarul avea salată de icre (considerată a fi *de post* la greci - *n. trad.*), halva și pâine. Și mânca din cele ce avea și își făcea și meseria. Și mi-a vândut carne de vacă, zicând că este de fapt de vițel (adică încercând să convingă clientul de frăgezimea cărnii - *n. trad.*). În același timp el mânca halva. Atunci mi-a luat și mai mult la preț cu 55 de drahme (era în anul 1960). Ce să îți fac, omule, m-am gândit eu, tu mănânci halva și icre, și pe mine mă înghiți cu